

а-1955-016001

ПРОТОКОЛ от ОБСЪЖДАНЕТО

на спектакъла "ВЯРА" от Тодор Генов, постановка на Стефан Сърчаджиев, уреждано от Управлението на 19.II 55 г.

А. ТЕМЕЛКОВ - Другари, предлагаме заседанието по обсъждане на писата "Вяра" от Тодор Генов да се ръководи от другаря Стефан Савов.

/След гласуване се приема с большинство/.

СТ. САВОВ - Давам думата на другаря Сърчаджиев, който ще направи кратка информация.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Другарят Савов правилио определение на това, което ще говоря, защото аз нямам намерение да правя обширен доклад, по простата причина, че аз намирам маниера, по който правим тия обсъждания, за неправилен. Тога е просто формално изпълнение на дадена задача.

Какво бих могъл да кажа за писата. Работата с тази писа е явно доказателство за голямата помощ, която театърът дава на българските автори. Аз съм поставил 7 и съм работил активно с 5 български писци и техните автори. Съгласно решението на V Конгрес на Партията аз съм длъжен да подпомагам израстването на българската драма. Специално режисьорит от Народния театър в София много активно работят с българските автори, докато за режисьорите от провинциалните театри не съм сигурен дали правят това в такава степен.

Така беше и с писата на Тодор Генов. Още преди 5 години се чете неговата писа и ние видяхме в нея интересен сюжет, и интересна тема. Но работата по нея изостана. Преди две години Тодор Генов поправи писата и ме помоли да окажа помощ. Аз се заех с това и заработихме с него вече като постановчик на писата, която се включи в репертоара на Народния театър. след една година.

Моята помощ се ограничава в постройката, в изясняване на тематичната линия. Жалко, че авторът не е тук. Той можеше да се изкаже по нашето сътрудничество около изграждане на представлението. Четохме писата в актива и той я прие с

А. ТЕМЕЛКОВ - Другари, режисьорът-постановчик на пиясата почна с една уговорка, че към нашите обсъждания имаме формално отношение. Аз бих го запитал, като казва това той от къде изхожда: от собствени то си отношение ли?, или на целия колектив и на управлението? /СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - От практиката/. За днешното обсъждане поканихме критици те, преподавателите от ВИТИЗ, които не благоволиха да дойдат, значи критиката отсъствува, но тя отсъствува не само от нашите обсъждания, а изобщо. Три месеца след излизането на една пияса най-сетне имаме една критика, за която много усилия не са положени, защото се вижда, че много неща не се знайт, например как е излязъл Йордан Спасов. Той трябваше да ме замени, когато аз поех директорския пост и то за кратко време, защото и от Министерството ми казаха, че , когато си зает в ~~представленията~~ дирекцията, не може да се занимаваш и с творческа работа. Така се наложи да вземе моята роля Йордан Спасов. и той я играе, но не е толкова злощастен, колкото искаха да го представлят нашите критици.

Как работихме с пиясата на Тодор Генов? Според думите на др. режисьор-постановчик никакви затруднения не сме имали, всичко е минело много леко. А това беше мъка мъченическа. Аз в своята роля минах през 4 текста /СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - 5./ Пет роли ми се даваха. Това беше и на генералната репетиция, това беше и на представлението, това беше и след представлението. Върху тоя текст работиха и актьорите, освен автора и режисьора, така че пиясата има характер на колективно творчество /народно умотворение, както някой се обади/.

Наистина в пиясата на Тодор Генов има много положителни работи - там се устоява вярата в Партията, разкрива се семейната драма. Първите две действия /първо и второ действие/ от автора са създадени много добре. Там се дава на актьорите материал да творят. III действие беше самоценно, IV действие беше също неизяснено. Верно, че режисьорът-постановчик е малко оптимист и това е едно хубаво качество на др. Сърчаджиев, но към българските пияси трябва да имаме малко по-друго отношение. Трябва да искаем от авторите готов материал. /Н.О. МАСАЛИТИНОВ - Ако не дадат, ще стоим ли без български пияси?/ - Нямаме да поставяме, защото публиката няма да ни позволи.

В цялата пияса на Тодор Генов има една беднота на словото, с която ние твърде много се занимаваме, която не вярвам никой да отрече, но все пак пиясата има достойнства, който споменахме всички тук. Пиясата

Пиесата стана актьорска пиеса. Едни от качествата на това представление ~~ижажки~~ се дължат на това, че пр. режисор направи много добър подбор на артистите. Знайно е, че най-добро представление е това, чияко в което участвуват най-добрите артисти. Това е стара истина. ~~Нижъжки~~ Представлението може би претърпя след няколко представления известни неудачи и след бързата смяна на някои актьори, но в началото си беше на своята висота. /СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - И сега е на висотата си./ Говори се за постиженията на отделните актьори, каза се кой са. Бележките на Колчакова ~~извежда~~ от събитията не онова време са и мои. Само от Виктор нямам спомен, защото не сме имали възможност да се срещаме с такива хора. Помня, когато ходихме при Гешев, загрижени за съдмата на Петър Димитров. Уж случайно ме вика ¹ и казва: "Абе грешка е станало, виновни са ония хлапаци", а тая грешка продължи цял месец. И помня как тънко предразполагашето, както Пепеляшки, макар че беше по-вулгарничък. От една следкарница срещу съветската легация ни снимали ~~когато~~ сме влизали в съветската легация. Казва ми: "Ти слушай кой какво казва, че..." - искаше да ме завербува за шпионин. Така че и аз имам спомени от това време. А пиесата, за да има тоя ~~ж~~ материален успех, значи има и морален успех, така че ~~нижъжки~~ тя може да се каже, че е постижение за театъра.

Зашо да не напишем най-после една критика на критиците стига са си разявали коня из литературните страници.

За въпроса, който се повдигна за участието на актьори от Кинематографията в нашите спектакли. Разсмила ме той въпрос. Не само с това, че председателят провокираше с той въпрос. Танце услужваме на Кинематографията с 80 % от нашия актьорски персонал, така че и те може да ни помогнат. Въпросът е дали участвуват с достойнство в представленията, в които сме ги включили. Не може да издигаме китайски стени. Аз помня, когато влязох в Народния театър, колко трудно беше влизането през неговите китайски стени, разбира се и сега не трябва да се влиза в него лесно. Помня, ~~какъки~~ как се гледаше на актьор от Народния театър, когато идва на гастрол в провинцията. Изглежда че този антагонизъм между софийските и провинциални актьори не е престанал да съществува. Софийската актьори гледаха на актьор дошъл от провинцията като ~~авчарски~~ псета на едно пален-

ще и когато запитах другарят Масалитинов, защо това е така, той ми отговори: "Зашто, когато влиза една нова сила в Народния театър, другите сили се беспокоят". Защо ролята не се е дала на наш актьор? Зашто мъчно наш актьор така екс пронто ще ~~приеме~~ ^{над} играе ~~ролята~~ в такава роля, която екс пронто е поставена. И аз моля да изчезне този въпрос вече.

- не е достойно за съвременния ^{ни} морал. Аз бих помолил нашите колеги ^а и другарят Сърчаджиев, който преди още да види какъв ще е резултата от днешното обсъждане влезе с такъв удов и каза, че нашите обсъждания са формални, да се изкажат по този въпрос. Аз искам на тая тема да поприказваме. Дали това, което сме направили е достатъчно. Защо много от колегите отсъствуват? Аз моля другаря председател да западе въпросът на колегите: как те смятат че трябва да се водят тези заседания за да имаме от тях поука и помощ?

СТ.

.....

Прибръзах днес да се изкажа, защото се яви пауза и съм тах, че изказванията ще бъдат ограничени.

Искам да се изкажа само по един въпрос: за участието на артистите които не са на щат в народния театър. Аз че бих задал въпрос на Стефан ~~Великов~~ ^{Беликов} защо той не игра въ "Вяра" тая роля? ^{да отговоря ли. Не} ~~да~~ ^{беше} ~~да~~ ^е ~~дана~~ ^{да} Защото беше зает в друга пьеса. И не е само тоя случай, а ~~много са~~ ² такива случаи. А защо тогава когато заговорим за нормализиране на трупата се получава такова неприятно съещане? Знаете ли какво значи да свъргнеш представленията в двата театъра? За диспетчерското бюро това са родилни мъки! Вижте програмата - с налепени ^{те} разноцветни квадратчета, прилича на цигански гәщи. Защо това е така? Защото съставът на трупата не е добре комплектуван. Има нужда и от ~~мъжки~~ увеличеване на мъжкия състав. Новите хора ще бъдат назначени на също такъв принцип, на какъвто беше назначение и ти, Стефан Великов. Защо от сега биете тревога? Имаме ли нормална трупа? ~~Ни~~. или нямаме? ~~Мъжкият състав, да не говорим за женския,~~ може ли да става дум за преоценка на мъжкия състав, да не говорим за женския? и всичко, което е в него с достойнство ли ще заема своето място. Ще се изправи вашата професионална съвест срещу ~~ни~~ тия въпроси. За да има нормален живот в ~~наши~~ ^{наши} театър трябва да се нормализира нашата трупа. Ще бъдем ли съгласни да закрием

филиала? Тъй нали най-напред ще спрат наднормените и от чист практицизъм ще почнете да протестирате.

За какво художествено ниво ще говорим, когато с едни актьори работим и на едната сцена и на другата и трябва често да излезе от едната, за да спаси положението в другата. Нашите актьори играят на три сцени, не на две, защото ние обслужваме Кинематографията с 90 % от нашите актьори. Това се дължи на много причини между които и на това, че тук са най-добрите артисти, което кара хората от Кинематографията да ги търси и иска. А защо не се иска сметка от миналото защо се ангажирват актьори от ~~вън~~?

Не може да не използваме и техни актьори. Въпросът е дали с достойнство си изпълняват те ролите, които сме им дали.

С достойнство ли ~~ли~~ изпълнява ролята Бобчевски? – Да, с достойнство. А Ганчо Ганчев ~~кейфашо~~. те замени? – също. Вие казвате има наши актьори. Дайте ги тия хора, когато ^й даде ред да разпределяме писите. и когато правим програма за двата театъра!

И след туй трябва да свикнем с тази мисъл, че нашият мъжки състав не е достатъчен за работата, която трябва да извършим на нашите две сцени. От Народния театр в помощ на другите институти трябва да се изпращат в помощ само големи изтъкнати артисти, които да помогнат на Кинематографията. Аз няма да бъда директор на този театр, докато не нормализирам мъжкия състав.

Ще трябва да поставим ^{по} ^{за} една или две години някои ~~и~~ актери ^{под формата на ж} изпитание ^и ^{друго}, ^{за} ^{да} ^{се} ^{разкрият} ^{тясно} техните ~~жанри~~ Така че на той въпрос погледнете не професионални ^а държавнически. В критиката отправена срещу нас има и много верни неща. Трябва да потърсим пътя и да намерим най-правилно то разрешение на въпроса за нормализиране на мъжкия състав.